

European birdwatch 2003

Av Tommy Oscarsson

Helgen 4-5 oktober ägde birdwatch rum i år. Lördagen den 4:e hade vi som räkningsdag. Som vanligt hade vi en stor uppslutning av skådare med bevakning av 13 lokaler och ett deltagarantal på 19 personer, mycket bra. Tiden var mellan ca 6.00-13.00. Egentligen skulle det ha varit World birdwatch i år men eftersom denna internationellt vartannat år återkommande skådarhelg firar tio år nästa år så har man skjutit på World birdwatch till nästa år. Man vill satsa lite extra då det är jubileum och skall då ha en världsomfattande birdfestival. Rapportering via den stora databasen Svalan har varit till stor hjälp för oss i Sverige där alla som vill kan rapportera sina obsar under helgen. Detta kommer förmodligen att göra att vi i Sverige ligger i topp vad gäller både arter och antal räknade fåglar. Förra året hade vi bemanning på 14 lokaler av 18 personer.

Väder

Temperaturen låg runt +10 grader på morgonen. En del lokaler hade disigt och dimmigt från och till under morgonen. Det blåste en svag sydvästlig vind och runt kl 12.30 så kom det en regnskur. Även solen tittade fram lite då och då. Summerar man dessa betingelser så tycker jag vi hade ett bra skådarväder under dagen.

Resultat

Totalt räknade vi in 9260 fåglar av 88 olika arter under dagen. Förra året sågs 90 arter och 11450 fåglar, så årets resultat var något lägre. Under hela hel-

gen sågs 89 arter då det från söndagen tillkom en art, nämligen stenkäck.

Gör man lite jämförelser mellan i år och i fjol så ser man att vissa arters summer är mycket lägre i år. De arter det gäller är ormmvråk, gråtrut, ringduva, grönsiska och korp *se tabell 1*. Det enorma sträck som många väntar på under sådana här inventeringar uteblev nästan helt och rovfåglaorna ville inte heller visa upp sig i några mängder. Det var väldigt dåligt med framför allt ormmvråk. Det räknades dock in 10 arter rovfågel, vilket är lika många som i fjol men då var antalet fåglar högre. Två obsar av lärkfalk gjordes under dagen, vilket är mycket sent vad gäller denna art. I Sverige hade bara fyra ex observerats i oktober fram till den 4:e enligt Svalan.

Staren visade även i år upp en hög siffra med ca 600 ex. Då fjolårets totalsumma var den näst högsta sedan starten och även då låg på runt 600 ex så får man väl hoppas att staren är på väg tillbaka som en av vårt kulturlandskaps karaktärsfågel. Grågåsen håller också den ställningen i kommunen och räknades i år till 244 ex mot fjolårets 300 ex.

Tre nya arter för birdwatch kunde noteras nämligen: orre, drillsnäppa och blåsgås. Två lokaler slog rekord vad gäller sedda arter och de var: Albacksån och Österhammarsjön.

Vissa siffror är justerade då dubbelräkning kunnat konstateras, de arter det gäller är: sångsvan, varfågel,

kanadagås, grågås, blå kärnhök, blåsgås och tofsvipa. Totalsummer och siffror för varje lokal framgår av *tabell 2*

berguv, gullärla, tofsmes, råka och lappspurv.

Arter som saknades i fjol men som var med i år: blåsgås, småskrake, tornuggla, kattuggla, gråspett, mindre hackspett, sidensvans och vinterhämling.

Arter som saknades i år men som var med i fjol: vitkindad gås, prutigås, bergand, brun kärnhök, pilgrimsfalk, fåsan, morkulla, skrattnås, havstrut,

Tabell 1

Art	2002	2003
Ormmvråk	133	9
Gråtrut	88	16
Ringduva	1853	413
Grönsiska	422	204
Korp	112	33

Nya arter

Orre Ihanne Gammelbo-flygfält.

Drillsnäppa Ilex Sjömosjön samt Ilex Sotaren-Våringen.

Blåsgås Iad Albacksån, samt samma individ vid Storåbadet.

Totalt sedan starten har det setts ca 91 000 fåglar av 135 arter.

De tio arter som uppvisat störst antal framgång av den sedvanliga tio i topp listan.

Frövi fågelklubb

	Sverige
Kanadagås	1937
Bo/Bergfink	1417
Kaja	839
Stare	614
Tofsvipa	525
Ringduva	413
Gulspurv	302
Kråka	279
Grönfink	277
Björktrast	255
Bo/Bergfink	87 132
Bofink	58 369
Grågås	54 467
Sädgås	32 252
Ringduva	26 968
Bergfink	23 236
Grönsiska	17 098
Trana	14 591
Ejder	13 101
Blåsand	12 012

Resultat Sverige och Europa

Totalt räknades det under helgen i 242 arter i Sverige det är en sänkning av antalet arter från fjolårets 269 enligt Svalan. Ca 1000 personer deltog och runt 400 000 fåglar räknades in. I fjol deltog också ca 1000 personer men då var individantalet runt 650 000. Omkring 550 personer rapporterade på Svalan under helgen.

Sammanställningen under helgen stod i år Birdlife Luxemburg för. Ett 30-tal länder deltog runt om i Europa.

Flest evenemang	Flest deltagare	Flest fåglar
Ungern 120	Slovakien 3191	Sverige 400 000
Lettland 101	Ungern 2765	Ungern 258 584
Tyskland 98	Bulgarien 2010	Tyskland 153 000
Holland 90	Tyskland 1800	Holland 147 713
Polen 68	Schweiz 1457	Rumänien 110 889

(Sverige 25)
(Sverige 1100)

Skall man göra reflektioner över dessa siffror så kan man väl konstatera att vi i Sverige var mycket bra på att räkna fåglar utifrån det deltagarantal vi hade, men mindre bra på att ordna evenemang.

Jag tycker att årets vinnare är Ungern som både har anordnat mest evenemang med många deltagare och räknat in hyfsat med fågel. Vi i Västanland tog en hedrande sjundeplats i landskapslistan från Sverige med 131 arter mot fjolårets 127.

Landskapslista tio i topp (antal arter)

Öland 161	Gotland 134
Skåne 160	Västanland 131
Västergötland 147	Småland 127
Uppland 146	Värmland 116
Södermanland 145	Gästrikland 105

Urval av obsar

Albåcksån 1 ad blåsgås, 1 ad havsörn, 1 kattuggla.

Österhammarsjön 1 ad havsörn, 2f blå kärrhök, 1 varfågel, 2 steglits.

Västvallå 2f blå kärrhök, 1 fjällvråk, 1 gråspett hörs, 1m mindre hackspett, 1 varfågel, 3 steglits, 1 hämpling.

Hagaberg 2 vattenrall, 1 sparvuggla, 2 gransångare.

Sällingesjön 1m blå kärrhök, 1 tornfalk, 1 stenfalk, 1 sidensvans, 1 varfågel.

Sjömosjön 1f blå kärrhök, 1 fjällvråk, 1 lärkfalk, 1 drillsnäppa, 3 varfågel.

Sörbysjön 2f blå kärrhök, 1 lärkfalk.

Sotaren-Värningen 5 storskarv, 1 drillsnäppa.

Rynninge 1f blå kärrhök, 2 skogsduva.

Storåbadet 1 blåsgås, 1 duvhök, 8 vinterhämping, 1 mindre korsnäbb.

Näset-St.Lindesjön 1 kungsörn.

Nederby-kullen 1 ornvvråk.

Gammelbo-flygfält 2f småskrake, 1 duvhök, 1m orre.

Summering

Det är väldigt kul att så många ställer upp år efter år och är med på birdwatch. I år hade vi 13 lokaler som var med och det är mycket bra, om man jämför med andra klubbar i vårt avlånga land. Antalet arter som var 89 är en normal siffra vad gäller Birdwatch för vår del. Runt 90 arter har vi legat på de flesta åren. Ser man till resten av Europa så tycker man att andra länder har större uppslutning och fler evenemang men det väsentliga är ju antal fåglar man ser och på den fronten ligger vi i topp med 400 000. Har inte fått fram vart vi hamnade vad gäller sedda arter men med 242 st så ligger vi nog högt upp på listan från de olika länderna. Det viktiga är ju inte vem som vinner och vem som kommer

sist, utan att sprida kunskapen om och visa på fåglarnas mångfald över landsgränserna. Svalan har ju blivit ett bra verktyg för att rapportera fåglar på som ni vet, och vid en sån här inventering är den ypperlig. Alla som har tillgång till en dator och som har skaffat lösenord kan ju vara med och rapportera oavsett om man är aktiv i en fågelklubb eller allmänt fågelintresserad. Vi ses.

Ett stort tack till samtliga som var med och räknade.

ART	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	Total
38	59	15	3	6	162	30	4		74	5			40	413
39									2					2
40														1
41														1
42														1
43														1
44														1
45														1
46														1
47														2
48														219
49														7
50														11
51														2
52														17
53														13
54														32
55														255
56														11
57														29
58														6
59														19
60														2
61														24
62														9
63														7
64														5
65														134
66														19
67														11
68														4
69														115
70														77
71														839
72														279
73														31
74														614
75														3
76														78
OBEST BO/BERGFINK														1050

ART	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	Total
1	6													10
2	5													19
3	1													5
4														5
5														19
6														13
7														1
8														244
9														1937
10														4
11														20
12														20
13														17
14														10
15														2
16														21
17														2
18														1
19														7
20														2
21														10
22														9
23														2
24														1
25														1
26														2
27														1
28														2
29														4
30														4
31														11
32														525
33														46
34														2
35														22
36														16
37														23

Fågelresan till Egypten

14-26 november 2003

Några av våra medlemmar har deltagit i en fågelresa till Egypten. Reseledare var vår tidigare ordförande Tomas Haraldsson. Här kommer hans berättelse.

Nimbusresors första fågelskådarresa till Egypten gick av stapeln under 12 upplevelserika dagar senhösten 2003. Idéen att kombinera den faraonska historiens attraktioner med fågelskådning i ett exotiskt land som Egypten blev en succé!

Så, under hösten började de 21 lyckliga deltagarna att förbereda sig för äventyret i faraonernas, och nilsofågellarnas, land. Putsa kikarlinsorna, läsa på vem Ramses var och hur man skiljer ökenflyghöna från kronflyghöna. Reseledaren (undertecknad) befann sig då redan i landet för att förbereda och recognosera inför gruppens ankomst.

Freitag 14/11

Ett gång förväntansfulla svenska skådare dimper ner på Kairos flygplats vid 15-tiden. Skönt att byta svenskt november-rusk mot Afrikas ljumma vindar! Vi tar oss med buss genom den hektiska stadstrafiken bort mot hotellet inne i centrum. Ett första möte med den egyptiska kulturen när chauffören tar oss bland tutande taxibilar (var det tre eller fyra i bredd?), knöfulla lokalbussar och bilar, och vi hänger in resans första *brunglada* från fönstret.

Efter ankomst och incheckning på hotellet kan vi slappna av lite, duscha av res-dammet och inse att resan faktiskt har dragit igång! På kvällen sen har vi reserverat bord i hotellets restaurang

och har lite välkomstmiddag (egyptisk buffé) och pratar om stundande upplevelser. Kvällen blir ganska tidig då många är trötta efter en lång dag och imorm väntar...pyramiderna!

Lördag 15/11

Under resans första dag ligger, helt naturligt, fokus på de faraonska byggnadsverken. Vid 8-tiden rullar bussen ut mot Giza och en stund senare kan vi begäpa det folk vallfärdat för att se i ett par tusen år. Svårt att beskriva känslan när man står nedanför farao Khufu (Cheops) pyramid och ser upp mot himlen som bara försvinner upp mot himlen. 4600 år gammal, det enda kvarvarande av antikens sju underverk och helt enkelt överväldigande. Fast försäljare och kamelförare kan förtä upplevelsen en smula.

Förmiddagen tillbringas vid pyramiderna och sfinxen och efter lunch på hotellet besöker vi det Egyptiska museet. Åter en omtumlande upplevelse där vi blir förevigade höjdpunkterna från faraonernas storhetstid. Guldskaterna från Tutanchamons gravkammare, Nefertiti och förstås de kungliga mumierna, här kan man gå i dagar! Efter middagen senare så far vi åter ut mot flygplatsen för att ta inrikesflyg ner till Hurghada. Detta funkar riktigt smidigt för att vara i Egypten och senare på kvällen checkar vi in på hotellet och befinner oss näs-

ART	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	Totalt
BOFINK	18	106	2											
BERGFINK	6	21												97
GRONFINK	35	5	100	10	10	1	18	50	30	10	4	4	4	277
STEGLITS	30	2	3	20	25	35	10	9						5
GRONSKISKA														204
HÄMPLING														1
VINTERHÄMPLING														8
GRÄSISKA	4		10	10										49
M.KORNSÅBB														1
DOMHERRE	1	1	1	3	7									3
GULSPARV	4	15	200	2	14	1	5	35	5	1	12	8	1	302
SAVSPARV	3	2	25	1	5	3								45
Totalt	782	1442	1163	478	1614	1335	870	659	969	279	228	395	157	9260
L1	Albäckskån (Tommy Oscarsson, Per Axelsson) 47 arter													
L2	Österhammarsjön (Ulla Wallin, Sven-Olof Eriksson) 45 arter													
L3	Västvala (Ulf och Pär Jacobsson) 42 arter													
L4	Hagaberg (Jan-Erik Malmstigen, besök Anders Hjerling) 45 arter													
L5	Sällingesjön (Mattias Rudenvall, Bosse Carlsson) 50 arter													
L6	Stjomsjön (Johan och Per Andersson) 36 arter													
L7	Sörbyjön (Lennart Sandberg) 24 arter													
L8	Sotaren-Värtingen (Kjell Mattsson) 19 arter													
L9	Rynninge (Bosse Dahström) 30 arter													
L10	Storåbadet (Mats Andersson) 31 arter													
L11	Näset-St.Lindesjön (Per-Martin Ramberg) 26 arter													
L12	Nederby-kullen (Linnea Jakobsson) 16 arter													
L13	Gammelbo-flygfält (Ulf Almqvist) 22 arter													
	Lokaler samt observatörer													